SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1203

av Mats Green (M)

En mer ändamålsenlig bullerlagstiftning genom bullerservitut

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att höja gränsvärdena för buller och jämställa alla typer av buller där det relevanta är nivån och frekvensen på bullret, inte källan till bullret, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att möjliggöra servitut för att främja byggande exempelvis i närheten av flygplatser, sportanläggningar, övningsfält och motorbanor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att lagstiftningen kring buller i högre utsträckning bör utgå från ekvivalenta nivåer, och inte från maximala värden, vid enskilda och begränsade tidpunkter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa bullerdeklarationer och flytta ansvar och valmöjligheter till enskilda (utöver minimikrav) och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga fler sätt att mäta buller, exempelvis bullernivåer inomhus, och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge Boverket det samlade ansvaret för regelverken kring buller och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bevekelsegrunden för denna motion är vikten av att kunna bygga bostäder i anslutning till Skillingaryds skjutfält och vikten av att kunna bibehålla och utveckla Anderstorps motorbana och i förlängningen även Förebergs motorbana som brukas av Skillingaryds Motorklubb, men givetvis är vikten av en förändrad och förbättrad bullerlagstiftning av stor betydelse för hela Sverige – oavsett om det gäller landsbygd eller storstad.

Med tätare bebyggelse och krav på närhet till goda kommunikationer följer också ökat buller. För ett år sedan skedde en del förändringar i bullerreglerna, då riktvärdena höjdes för buller från spår- och vägtrafik vid en bostadsbyggnads fasad. För bostäder på upp till 35 kvm höjdes nivån från 60 dBA till 65 dBA. För bostäder som är större än 35 kvm höjdes riktvärdet från 55 dBA till 60 dBA.

Men det är helt uppenbart att detta inte varit tillräckligt. Fortfarande är det alltför svårt att bygga nya bostäder i närheten av bullerkällor, trots att ny teknik och byggmaterial för med sig ökade möjligheter att klara de högre ljudnivåerna och ger en god inomhusmiljö.

Idag finns det ett flertal markägare som inte tillåts att bygga fler hus på sina fastigheter eftersom de ligger i närheten av flygplatser, järnvägar, skjutfält m.m. I förlängningen så urholkar detta vårt behov av en levande landsbygd liksom möjligheterna att driva större sportanläggningar i anslutning till bostadsbebyggelse. Tack vare modern byggteknik är det dock möjligt att nå goda ljudnivåer inomhus även i lägenheter nära källor till omfattande buller, exempelvis tågstationer.

Bullerreglerna behöver därför förändras och moderniseras på flera punkter för att vara ändamålsenliga och anpassade till verkligheten. Viktigast är att ändra lagstiftningen så att den ekvivalenta ljudnivån alltid utgör grunden för myndigheternas bedömning i planprocessen, vilket innebär att högsta ljudnivåer inte ska kunna medföra att planerade bostadsprojekt får avslag.

Det finns exempel på bostadsprojekt som inte fått byggtillstånd p.g.a. närheten till bullerkällor, trots att bostäderna planerades bakom redan befintliga bostadshus. Det är orimligt att befintliga bostäder kan tillåtas på en plats men att nya bostäder inte kan

byggas eftersom ansvariga myndigheter bedömer att bullernivåerna är för höga. Det är verklighetsfrånvänt att bestämmelsen i miljöbalken om skydd mot olägenheter för människors hälsa innebär att redan byggda bostäder tillåts vid en bullerutsatt plats, medan nyproduktion på samma plats får avslag.

Problemet finns över hela landet men är högst aktuellt i Jönköpings län. Bland annat har försvaret ett stort övningsfält utanför Skillingaryd. Försvarets möjligheter att öva i hela landet är en självklarhet som man av naturliga skäl inte får tumma på. Men även kring Anderstorps motorbana har processerna för bullernivåerna pågått under mycket lång tid. Det är inte rimligt att nuvarande bullerregler tillåts att sätta käppar i hjulet för möjligheten såväl att bygga nya bostäder som att utveckla befintliga verksamheter som Anderstorps motorbana. Regelverken kring buller behöver moderniseras och anpassas till verkligheten.

Bullerreglerna behöver ses över ytterligare med hänsyn både till det stora bostadsbehovet och till den moderna byggteknik som idag används och som innebär förbättrade möjligheter att hantera buller. Genom en reformerad bullerlagstiftning kan fler bostäder byggas genom förtätning, vilket minskar såväl trafiken som olika former av negativ miljöbelastning. Det är orimligt att dagens bullerregler tillåter bostäder på en bullerutsatt plats samtidigt som de omöjliggör att nya bostäder kan byggas på samma plats.

Mats Green (M)